

ριον. "Όταν θέσωμεν π.χ. ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἀγγεῖον πλήρες πάγου ἔχοντος τὴν θερμοκρασίαν τοῦ μηδενός, ὁ πάγος τήκεται, θερμοκρασίαν καταναλίσκεται τὸ ὁποῖον δὲν ἀναβιβάζει τὴν θερμοκρασίαν τοῦ παγωμένου ὕδατος, ἀλλὰ μόνον μεταβάλλει τὴν κατάστασιν τοῦ πάγου. "Αν δὲ ἐμβαπτίσωμεν θερμομέτρον ἐντὸς τοῦ διαλυομένου πάγου, ὁ ὑδράργυρος δὲν ἀνέρχεται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς τήξεως, ἀλλ' ἴσταται εἰς τὴν θερμοκρασίαν τοῦ μηδενός. Τὸ θερμοκρατικὸν τοῦτο καλεῖται λανθάνον διότι δὲν ἐπιδραῖ ἐπὶ τοῦ θερμομέτρου.

"Όταν ὅμως ὁ πάγος διαλυθῆ, τὸ θερμοκρατικὸν εἰσερχόμενον μεταξὺ τῶν μορίων τοῦ ὕδατος διαστέλλει καὶ θερμαίνει αὐτὸ, τοῦ δὲ θερμομέτρου ἡ στήλη ἀνέρχεται.

Οὕτω δὲ τὸ ἀδιακόπως ἐπερχόμενον θερμοκρατικὸν ἀπὸ λανθάνοντος μεταβάλλεται εἰς ἐλεύθερον καὶ ἐξακολουθεῖ τοιοῦτον μέχρι τοῦ θρασμοῦ τοῦ ὕδατος. Εἰς τὴν θερμοκρασίαν τῶν 100° ἑκατονταδικῶν, τὸ ὕδωρ μεταβάλλει κατάστασιν ἀπὸ ὑγρᾶς εἰς ἀέριον, ἀλλ' οἱ παραγόμενοι ἀτμοὶ καὶ τὸ ὕδωρ ἔχουσι τὴν αὐτὴν θερμοκρασίαν. Ἐπομένως τὸ θερμοκρατικὸν καταναλίσκεται μόνον διὰ τὴν μεταβάλλη τὴν κατάστασιν τοῦ ὕδατος, δὲν δύναται ὅμως καὶ νὰ ἀναβιβάσῃ τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ὑπὸ τὴν αὐτὴν πίεσιν. Διὰ τοῦτο ὅταν τὸ ὕδωρ βράζῃ, ὅσον καὶ ἀνφυσήσῃτε τὸ ὑποκάτωθεν πῦρ καὶ τὸ καταστήσῃτε ζωηρότερον, ταχύτερον μὲν θέλει ἐξατμισθῆ τὸ ὕδωρ, ἀλλ' ἡ θερμοκρασία τοῦ διατηρεῖται σταθερὰ καὶ ἀμετάβλητος.

Τὸ λανθάνον θερμοκρατικὸν, τὸ ὁποῖον ἐγκλείουσι τρόπον τινὰ οἱ ἀτμοὶ τοῦ ὕδατος, ἐκλύεται πάλιν, ὅταν οἱ ἀτμοὶ οὗτοι μεταβληθῶσιν εἰς ὕδωρ. Οὕτω πολλάκις θερμαίνουσι τὸ ὕδωρ λουτροῦ δι' ἀτμῶν ὕδατος, οἵτινες διερχόμενοι ὑγροποιούνται μὲν, ἀλλὰ θερμαίνουσι συγχρόνως καὶ τὸ ψυχρὸν τοῦ λουτροῦ ὕδωρ.

ΤΟΥΓΡΑΣ

Κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, ὅτε οἱ σουλτάνοι ἠγνόνουν ἔτι τὴν γραφὴν, οὐδὲν ἄλλο χάρτι *serif* (ιδιοχειρὸς ἐπιστολὴ τοῦ σουλτάνου) ὑπῆρχεν, ἢ ὁ τύπος τῆς χειρὸς τοῦ σουλτάνου βεβαμμένης ἐν τῷ μέλανι, ἐξ οὗ ὕστερον κομψῶς συνεπλέχθη ὁ νῦν *τουγρᾶς*, τουτέστι τὸ μονόγραμμα τοῦ σουλτάνου· μετὰ δὲ ταῦτα, ὅτε οἱ σουλτάνοι δὲν ἐφρόντιζον νὰ γράψωσι καὶ κυβερνωσὶ μόνοι των, αἱ ὄλως αὐτόγραφοι ἐπιστολαὶ τοῦ σουλτάνου εἰσὶν ἐπίσης σπάνιοι καὶ τὸ χάρτι *serif*, τουτέστιν ὁ εὐγενὴς στίχος, σύγκειται ἀληθῶς μόνον ἐκ στίχου ὀλίγων λέξεων, ἃς ὁ σουλτάνος ἰδιοχειρῶς γράφει ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς συνθήκης, τοῦ διπλώματος ἢ διατάγ-

ματος τοῦ ὑπουργείου. Ταῦτα δὲ τὰ ἔγγραφα ἢ τὰ προστάγματα ἐπίσης οὐκ εἰσὶν ἔργα τῆς γραφίδος τοῦ σουλτάνου, ὡσπερ ἔγγραφα τινὰ ἰδιοχειρα εὐρωπαϊῶν μοναρχῶν, καί περ γραφόμενα, οὐ συντάσσονται ὑπ' αὐτῶν. Ἐν Τουρκίᾳ αἱ ἐξαιρέσεις εἰσὶν ἔτι σπανιότεραι ἢ ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ καὶ ἱστορικῶς τόσω πολυτιμότεραι, εἰ εἰσὶν ἀληθῶς αὐτοκρατόρων ἢ δορυκτετόρων ἐξησκημένων συνήθως μᾶλλον περὶ τὸ ξίφος ἢ περὶ τὴν γραφίδα.¹

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΝΕ ΧΡΗΜΑΤΑ

Ἐν Ἀμερικῇ, ἐπὶ τῆς θύρας ἐμπορικῶν τινῶν γραφείων, ἀναγινώσκεται ἡ ἀγγλικὴ παροιμία *Time is money*, ἥτοι: «Ὁ χρόνος εἶνε χρήματα.» Τὴν παροιμίαν ταύτην εἶχε παραλάβει, ὡς τίτλον αὐτῆς, καὶ ἐφημερὶς τις, ἀναρτήσασα ἐπὶ τῆς εἰσόδου τοῦ γραφείου τῆς πίνακα δι' οὗ ἐγνωστοποιεῖτο εἰς τοὺς ζητοῦντας νὰ συνομιλήσωσι μετὰ τοῦ συντάκτου, ὅτι ὤφειλον, πρὶν ἢ εἰσελθῶσιν εἰς τὸ ἰδιαιτέρον αὐτοῦ γραφεῖον, ν' ἀγοράσωσιν εἰσιτήρια ἀκροάσεως, τιμώμενα ὡς ἑξῆς:

Δι' ἀκρόασιν μιᾶς ὥρας 10 σελίνια,
— ἡμισείας — 6 —
— ἐνὸς τετάρτου. — 3 —

Ἐὰν ἡ φορολογία αὕτη ἐπεβάλλετο εἰς τοὺς προσερχομένους πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς τῆς Ἑλλάδος, ὅα ἦτον ἐκ τῶν μᾶλλον προσοδοφόρων. *

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ

Λέγων τις ὅτι τὰ ἑλληνικὰ μνημεῖα ὑπερτεροῦσι πάντων τῶν ἄλλων, δὲν ἐπαινεῖ αὐτὰ ἀποχρώντως. Τὸ ἀληθές εἶναι ὅτι διὰ τῶν μνημείων τούτων ἐτέθη τι ἀπόλυτον ἐν τῇ τέχνῃ· οἱ δὲ πρὸς αὐτὰ ἀμιλλώμενοι, ἢ ἀντιγράφουσι, ἢ βαίνουσι ψηλαφοῦντες. Ἡ τελειότης αὕτη ἀπαξ μόνον ἐπετεύχθη, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Ἑλλάς εἶναι ὁ μόνος θησαυροφύλαξ τῶν πολυτιμοτάτων διὰ πάντα φιλόκαλον ἄνθρωπον κειμηλίων. Ἄς φυλάττῃ αὐτὰ ἀνευδότης, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ζηλοτύπως! Ἔστω δὲ πεπεισμένη ὅτι ὁ Φειδίας ὑπῆρξεν ὁ κυριώτατος ἐργάτης τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ἔθνους, μένει δὲ καὶ ὁ κραταιότατος αὐτοῦ προστάτης.

E. RENAN.

Ἡ ἀγγλικὴ γλῶσσα περιέχει 37,000 λέξεις, ἡ γαλλικὴ 32,000, ἡ ἰταλικὴ 35,000, ἡ ἰσπανικὴ 30,000. Οἱ Κινέζοι δὲν ἔχουν ἀλφάβητον. Τὰ σημεῖα τῆς γραφῆς γενικῶς λαμβά-

1. Ἐκ τῆς Ἱστορίας τῆς Ὀθωμ. αὐτοκρ. Χάμμερ, μετ. Κ. Κροκιδῆ.

νόμμενα εκφράζουσι παρ' αὐτοῖς ιδέας καὶ ὄχι σημεῖα προφορᾶς. Τὰ λεξικά ἐρμηνεύουσι τριάκοντα ἕως τεσσαράκοντα χιλιάδας ἐκ τῶν σημείων τούτων, ἀλλὰ πλὴν αὐτῶν ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι ἑκατὸν χιλιάδες καὶ πλεόν.

ΤΙ ΕΣΤΙ ΟΧΛΟΣ;

Ὁχλον δὲν ἐννοῶ ἀποκλειστικῶς μόνον ἐκείνους ὁποῦ φοροῦνε σκούφια, ἀλλὰ ὅλους ἐκείνους ὁποῦ, ἢ ἀποκάτου σὲ σκούφια ἢ ἀποκάτου σὲ καπέλλο, σκεπάζουσι λίγο νοῦ καὶ πολλὰς πρὸληψες.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΔΑΣΚΑΡΑΤΟΣ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * * Ὁ ἔχων πνεῦμα δύναται πολλάκις νὰ ἦνε ἀνόητος ἄνθρωπος, οὐδέποτε ὁμοῦς ὁ ἔχων κρίσιν. (Larochevoucauld.)

* * * Μὴ ἀπόβλεπε εἰς τὸ ἔνδυμα, εἰς τὸ γένος, εἰς τὴν τάξιν, εἰς τὴν οὐσίαν, εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀνδρός, ἀλλ' εἰς τὰς ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ, εἰς τὰ ἐξαιρέτα αὐτοῦ πλεονεκτήματα, ἢτοι εἰς τὰς καλὰς τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ιδιότητας. (Zschokke.)

* * * Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰς κομματικὰς διαίρεσεις δύναται τις νὰ ὀρίση ὡς ἐξῆς· Ὑπάρχει ἐν κόμμα θέλον νὰ φυλάξῃ ὅ,τι ἔχει καὶ ἐν κόμμα θέλον νὰ ἀρπάσῃ ὅ,τι δὲν ἔχει, τὸ κόμμα τῶν ἐγώιστῶν καὶ τὸ κόμμα τῶν φθονερῶν. (K. Girardin.)

* * * Θεώρει καὶ κρίνε τὸν πλεονέκτην, ὁποῖας τάξεως καὶ ἂν ἦνε, ὡς ἀκάθαρτον προδότην τῆς πατρίδος. Προδότης τῆς πατρίδος νομίζεται, ὅχι μόνον ὅστις παραδίδει εἰς τὰς χεῖρας τῶν τυράννων τοὺς ἀδελφούς του, ἀλλὰ καὶ ὅστις δὲν φεύγει τὰς πλεονεξίας, ἐκ τῶν ὁποίων γεννᾶται ἡ τυραννία. (Κοραῆς.)

* * * Αἱ ἀρχαὶ γνωρίζονται ὡς καὶ τὰ δένδρα... ἐκ τοῦ καρποῦ των.

Δικάζων ὁ Ἀλέξανδρος συνείθιζε νὰ φράττη διὰ τοῦ δακτύλου τὸ ἕτερον οὐς ἐφ' ὅσον ὁ κατηγορῶν ἐλάλει. Πρὸς δὲ τὸν ἐρωτήσαντα διατὶ πράττει τοῦτο, ἀπεκρίθη—Διότι φυλάττω τὸ ἕτερον διὰ τὸν κατηγορούμενον.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁμίλου περι τῆς πικρίας, τὴν ὁποίαν προξενεῖ ἡ συναίσθησις τοῦ γήρατος, ἐνώπιον χαριστάτης τινὸς ἐξηκοντούτιδος.

— Ἄλλ' ἡ καρδία οὐδέποτε γηράσκει, εἶπεν ἐξ ἄθροφροσύνης εἰς τῶν φίλων τῆς.

— Ἀλήθεια, ἀπήντησεν ἐκείνη, ἀλλὰ δὲν τῆς ἀρέσει νὰ κατοικήῃ εἰς ἐρείπια.

* * * Ἐφεραν εἰς τὸν τραπεζίτην Ῥότσιλδ κατάλογον συνεισφορῶν, ὑπὲρ ἐνὸς οἰουδήποτε δυστυχοῦς.

Ὁ τραπεζίτης υπογράφει χίλια φράγκα.

— Ἄλλ' ὁ υἱὸς σας, κράζει ὁ ζητῶν, μὲ ἔδωκε πρὸ μικροῦ δύο χιλιάδας. . . Δὲν ἠμπορεῖτε νὰ δώσετε ὀλιγώτερα. . .

— Αἱ! Αἱ, ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς τῶν οικονομολόγων μὲ τὸ πονηρὸν του μειδιάμα—Ἄλλο κ' ἄλλο! Ἐκεῖνος ἠμπορεῖ νὰ ἦναι ἀνοικτοχέρης. . . Ἐχει πλούσιον πατέρα!

Ἄλλην τινὰ ἡμέραν ἔρχεται νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ εἰς τὸ γραφεῖόν του κύριος τις. Λέγει τὸ ὄνομά του—Ὁ κ. Μ., ἐκ Φραγκφούρτης. Ὁ γηραιὸς τραπεζίτης εἰργάζετο δὲν εἶναι δὲ καὶ φύσει φίλος τῆς ἐθιμοτυπίας.

— Πολὺ καλὰ, κύριε, ἀποκρίνεται. Πάρετε ἓνα κάθισμα!

— Ἀλλὰ, ἐπαναλαμβάνει ὁ ξένος, προσβληθεὶς διὰ τὴν ὀλιγωρίαν ταύτην,—εἶμαι ὁ κύριος τάδε, σύμβουλος τοῦ βασιλέως, κτλ.

— Τότε λοιπὸν, κύριε, πάρετε δύο καθίσματα.

* * * — Ἀλλάζεις τὰς γνώμας σου ὡς υποκάμισα, ἔλεγέ τις πρὸς ἓνα βουλευτήν.

— Διατὶ, σὲ παρακαλῶ, νὰ φορῶ ἐν υποκάμισον, ὅταν τὸ εὐρίσκω λερωμένον; ἀπήντησεν ἐκεῖνος.

A.

Παρατηρήθη ὅτι ἀπαιτεῖται μία περίπου τετραγωνικὴ λεύγα πρὸς διατροφήν ἐνὸς ἀγρίου ἐκ τῶν προϊόντων τῆς θήρας, ἐνῶ ἡ αὐτὴ ἔκτασις δεόντως καλλιεργουμένη ἐξαρκεῖ εἰς τὴν συντήρησιν χιλίων κατοίκων.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Καθαρισμὸς τοῦ ἀέρος τῶν οἰκιῶν.

A'

Ἡ ἀνανέωσις τοῦ ἀέρος τῶν οἰκιῶν εἶναι ἐκ τῶν πρώτων τῆς ὑγιεινῆς παραγγελμάτων. Ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς ἡ στέρσις τοῦ ἀέρος ἐπιφέρει θάνατον δι' ἀποπνιγμοῦ, εἶναι ἀφ' ἑτέρου ἀναντίρρητον ὅτι ἡ διὰ τῆς ἀναπνοῆς εἰσαγωγή ἀέρος εἰς τοὺς πνεύμονας εἶναι ἡ ἀδιαλείπτωτα λειτουργία τῆς ζωῆς. Οὔτε φάρμακον οὔτε τροφή τις παρέχεται τόσον κανονικῶς καὶ ἀδιαλείπτως καὶ ἀπαραιτήτως εἰς τὸν ὄργανισμὸν μας ὅσον ὁ ἀήρ ὃν εἰσπνέομεν· διὸ, εἴτε ἐξ ἐλαττωματικῆς τοῦτο